

Meer dan menselijk

Auteurs voor het autismefonds

Meer dan menselijk

verhalenbundel

Voor Nevin
Initiatiefnemer van dit project

Samengesteld door: Liesbeth Jochemsen

Cover: afbeelding van Ran, de Noorse godin van de zee

Coverontwerp: Tais Teng

Aan deze bundel werkten ook mee:

Anya van der Gracht, Patsi Desiree,

Veronique Dochy, Claudia Verschuren

ISBN: 9789403686226

ISBN ebook: 9789403686219

© de auteurs van deze bundel

Alle opbrengsten van dit boek gaan naar het Autismefonds

www.autismefonds.nl

INHOUD

DE ONDEUGENDE GOD.....	6
DE BRANDGANG.....	22
VERLOREN PARADIJS.....	31
HET ZOETE ZOUT DER AARDE.....	44
DORMEAH CALESTRA.....	60
HERKANSING.....	97
LEIKINS BOS.....	112
OFFER.....	122
DANK JE WEL SPIEGELBEELD.....	133
DE STERFELIJKE GOD.....	148
WAAR DE WOLF SLIEP.....	160
HET NIJLMEISJE.....	175
DE MAN DIE OP DE GOLVEN LEEFDE.....	187
CLOCKS.....	195
OOGSTFEEST.....	221
HAMERSLAG.....	242
UIT DE HEMEL GEVALLEN.....	256
VERSTEENDE VERLANGENS.....	269
DE BRUID.....	279

DE ONDEUGENDE GOD

RICK VERMUNT

‘Goeiemorgen, schatje.’

Je kunt mij van alles noemen, maar mij aanspreken met ‘schatje’ hoort daar niet bij. Ik vind het neerbuigend. Ik accepteer dat van niemand, zelfs niet van Gunnar.

‘Schat, je zult mij ontbijt op bed moeten brengen om dit goed te make....’

De man die mij vanaf het voeteneind toelacht, is niet mijn echtgenoot.

‘Schat?’ vraagt hij. De man is knap, op zijn eigen manier. Hij zou beter moeten weten. Al was hij als eenhoorn gekomen, dan nog niet. Zijn rode ogen twinkelen van plezier. Het geeft hem iets demonisch. Ook dat had hij net zo goed kunnen laten.

‘Ik ben er niet de persoon naar om anderen ontbijt op bed te brengen.’

Hij spreekt zacht. Hij hoeft ook niet met stemverheffing te spreken. Zijn stem bezit de autoriteit die bij zijn status hoort. Zijn knipoog en de erop volgende grijns doen alles weer teniet. Het maakt mij razend en hij weet dat.

Hij gaat verzitten terwijl hij mij blijft aankijken. Mijn woede is niet zo groot dat ik niet verstijf. Hij is een man en mannen blijven mannen. Ik ben niet bang aangelegd, met hem weet je maar nooit.

Het is immers Loki.

‘Gunnar, Loki, is,’ keer ik naar mijn echtgenoot, maar zijn plek in bed is leeg. Slechts een flauwe impressie in zijn hoofdkussen duidt erop dat hij er kortgeleden nog lag. Nu verstijf ik echt.

‘Hij is weg, ja,’ zegt de god. ‘Ik had wel verwacht dat je eerder zou kijken. Het valt mij van je tegen.’

Nog voordat de tartende grijns op zijn gezicht terugkeert, sta ik naast ons bed. In zijn standaard ligt, keurig in zijn schede, mijn reusachtige zwaard. Velen zullen het wapen te zwaar vinden. Voor een goddelijk wezen als ik maakt gewicht echter niets uit. Een ogenblik later heb ik het wapen uit zijn schede en druk de punt tegen het kuiltje direct tussen de sleutelbeenderen van de roodharige god.

Hij reageert. Niet zoals de andere goden zouden doen als een sterveling vermetel genoeg is om zijn zwaard tegen hun keel te drukken met goddelijke snelheid en kracht. Zo is Loki niet, en dat had ik kunnen weten.

Hij verandert. Zijn gebruikelijke, half menselijke formaat maakt plaats voor een roodkleurige wolk. Zo glijdt hij buiten bereik van mijn zwaard. Vervolgens neemt hij zijn ware vorm aan, die van een vorstreus. Hoog als een huis torent hij boven mij uit. Zijn flamboyante kleding is verdwenen. In plaats daarvan draagt hij de dikke vacht die eigen is aan vorstreuzen. Het bont is wit met blauwe tinten. Het geeft hem de indruk dat hij ijskoud aanvoelt. Theater is het.

Ik overweeg mijn kansen. Ik kan hem hebben in menselijke gedaante. Ik ben daar niet zo zeker van bij Loki in reuzenformaat. Bluf is het enige dat mij rest.

‘Ik weet niet wat je gedaan hebt, Loki, maar ik raad je aan met een goed excuus op de proppen te komen.’

Ondertussen draaien mijn hersens op volle toeren. Loki is hier niet voor niets. Hij zit achter Gunnars verdwijning. Maar waarom?

‘Met Gunnar?’ vraagt de god zo onschuldig mogelijk.

Hij heeft hem. Ik heb gelijk.

‘God of niet, Deugniet, als jij niet snel vertelt wat je met mijn man hebt uitgehaald, laat ik mij niet meer door jouw formaat tegenhouden.’ De punt van mijn zwaard raakt zijn Achillespezen aan. ‘Die snijd ik het eerst door.’

De god ontbloot zijn tanden in zijn vertrouwde spottende grijns. Hij lijkt weinig onder de indruk. Hij knipoogt voordat hij de oude gedaante aanneemt.

‘Ik had kunnen weten dat mijn reuzengedaante geen indruk op jou maakt.’

Dat doet hij wel, maar dat ga ik hem niet aan zijn neus hangen.

Mijn zwaard zwiept weer naar zijn hals.

De god lacht slechts. ‘Doe wat je niet laten kunt, Sigdrífa. Onthoofd mij desnoods. Je krijgt Gunnar er alleen niet mee terug.’

‘Wat heb je gedaan?’ brul ik. Mijn woede komt voort uit angst. Hij is sterker dan mijn goddelijke voor rede vatbaarheid. De punt van mijn zwaard verdwijnt in Loki’s keel. Als mijn emotie het wint, is er nog altijd mijn

spiercontrole. Het kraakbeen dat de luchtpijp omgeeft biedt net genoeg weerstand om mijn doodsteek te stoppen. Ik houd in en haal mijn zwaard weg. Hij heeft mij klem.

‘Dat is beter,’ merkt Loki op terwijl hij het bloed met een witte doek stelpt. ‘Je mag van geluk spreken dat wij goden wat steviger in elkaar zitten dan de gemiddelde sterveling, anders was ik nu het haasje geweest.’

‘De gemiddelde sterveling is goddelijker dan jij ooit zult worden,’ sneer ik.

Loki haalt de doek van zijn hals en bergt hem na een korte controle weg. ‘Zal best,’ zegt hij met schouderophalen. Plots kijkt hij mij aan. Zijn bloedrode ogen branden op mijn netvlies. ‘Maar mijn goddelijkheid doet niet ter zake.’

Wat hij niet zegt, hoef ik niet te horen. Ik weet zo wel wat hij bedoelt. Ik dwing mijzelf zijn blik te beantwoorden. Ik doe niet voor hem onder, houd ik mijzelf voor. Dat maakt zijn blik niet minder akelig. Het rood van zijn ogen wekt de indruk dat hij uit zijn ogen bloedt. Het zwart van zijn pupillen lijkt zwarter. Dieper. Als een gat dat je ziel opzuigt.

Ik huiver.

‘Ik luister naar wat u te zeggen hebt, heer god,’ zeg ik vormelijk.

‘U?’ Loki krult spottend zijn lippen ‘Nu ik jouw aandacht heb,’ hij legt de nadruk op het woord jouw. Natuurlijk grijpt hij elke gelegenheid om mij te tarten. Mijn aanval veranderde daar niets aan. ‘Nu ik jouw

aandacht heb, zal ik uitleggen wat er met Gunnar is gebeurd.'

Is gebeurd. Hoezo? 'De god bedoelt natuurlijk, wat ik met Gunnar heb gedaan?'

'Het gebruik van andere woorden verandert de inhoud niet, meisje,' grinnikt hij.

O, die spottende grijns van hem. Ik kan zijn bloed wel drinken.

'Wee jouw gebeente als je hem iets hebt aangedaan,' dreig ik. De punt van mijn zwaard zwiept terug naar het kuiltje onderaan zijn hals.

De god kijkt mij gemaakt streng aan. 'Een wijs gezegde luidt dat je bij de keuze van jouw partner altijd voor jouw eigen niveau moet kiezen. Elke andere is of te hoog of te laag gegrepen. Ik hoef niet uit te leggen op welk niveau Gunnar zich bevindt.' Zijn blik krijgt iets meewarigs. 'Serieus, een Walkure die huwt met een sterveling? Dat kan toch niet? Dat kan alleen maar eindigen in tranen. Ik wil jullie daarvoor behoeden.'

Een hol gevoel ontwikkelt zich in mijn middenrif. Hij bedoelt toch niet?

'Misschien heb ik het wel helemaal mis en zijn jullie voor elkaar gemaakt.'

'Nogmaals, Loki: wat heb je met Gunnar gedaan?'

'Wat wil ik dat jij doet, Sigdrífa?'

Ik trek mijn wenkbrauwen op. 'Verklaar jezelf.'

'Ik vraag mij af hoe levensvatbaar jouw liefde voor Gunnar is.'

‘En dat jij de aangewezen persoon bent om dat te beoordelen, neem ik aan.’

Hij mist mijn sarcasme. ‘Daar ben ik een god voor en jij slechts een Walkure.’

Mijn zwaard negerend beent hij naar het kabinet in de hoek van onze slaapkamer. Zonder mijn toestemming af te wachten opent hij een van de zware kastdeuren en keurt de inhoud.

‘Hebbes.’ Hij schenkt zich een kelk vol van de godendrank. ‘Jij ook wat?’

Zijn gedraal werkt mij op de zenuwen. Ongetwijfeld is dat zijn bedoeling. Mijn vingers begraven zich strakker en strakker in het heft van mijn wapen. Nog even en mijn vingers verkrampen.

‘Waar is Gunnar?’ eis ik.

‘Op de veiligste plek die er bestaat,’ antwoordt de god opgewekt.

De veiligste plek is het godenrijk Asgard. Daar bevinden wij ons al. Waar dan wel? Niemand weet bijvoorbeeld waar Loki’s paleis staat.

Ik maan mijzelf tot kalmte. Met woede bereik ik niets. Als je emotie de overhand krijgt, kun je niet meer denken. Woede maakt dom. In gedachten kinderrimpjes opdreunen helpt mij doorgaans mijn emoties te beheersen:

*Lieve, kleine koningin
Jij luidt de zomer in
Je fluistert in mijn oor, zo zacht
Het is tijd, jouw vriendje wacht*

Mijn vriendje heet Gunnar. Dit kalmeert helemaal niet.

Een, twee, drie. Ik laat mijn adem langzaam ontsnappen.

Hoe akelig ik het ook vind, ik dwing mijzelf in zijn ogen te kijken. 'Je gaat mij vast niet vertellen waar dat is.'

'Dat moet je verdienen, Sigrdrífa.'

'Wat bedoel je?'

'Ik wil testen of jouw liefde voor Gunnar gemeend is. Hoever ben je bereid te gaan om hem terug te winnen?'

'Tot het eind van de Apocalyps!'

De god schudt zijn hoofd. Zijn blik voorspelt weinig goeds. Ik ken hem al wat langer. Eeuwen, om precies te zijn. Zijn eeuwen precies? Mijn mondhoek trekt even omhoog. Het ontgaat dat sujet uiteraard niet. Ik zucht. Ik durf te wedden dat hij het gaat uitmelken. Opnieuw trekt mijn mondhoek omhoog. Maar ditmaal ben ik hem voor. Op zijn manier is Loki even voorspelbaar als de zonsopgang. Niets van wat hij zegt, bevat waarheid of slechts een deel ervan. Pas als de waarheid hem van pas komt, zal hij die vertellen.

'Weet Gunnar dat je pretjes hebt nu hij in gevaar is?'

En daar is hij, de zuigende opmerking. Helaas voor hem was ik erop voorbereid.

'Ik heb binnenpretjes om jou.'

'Fantastisch! Ik wist het wel.' Hij trekt zijn tuniek los en ontbloot zijn borst. 'Kom op, meisje: sla toe, schildmaagd. Ik ben stout geweest. Ik verdien billenkoek.'

Ik steek snel mijn hand uit en voorkom dat hij zijn broek losmaakt.

‘Kom, Sigrdrifa, we kwamen net zo lekker op gang.’

Grappenmaker. En op die manier Gunnar verliezen, zeker.

‘Ik heb een gedicht voor je geschreven,’ kondigt hij aan.

*‘Jij, Walkure, zwijg, jouw eerzaamheid is henen
Van alle schildmaagden spreid je de meeste tijd
Zonder man, jouw lange benen
Tussen ons, als hoer die je bent: wagenwijd.’*

Ik stoot mijn gestrekte vingers in Loki’s neusgaten. Bij een sterveling altijd dodelijk. Maar dit is Loki en bij goden moet je toch meer doen dan een paar vingers diep in hun neusholte rammen. Evengoed doet het pijn. Mooi. Ik trek mijn vingers terug en veeg het bloederige materiaal af aan zijn tuniek. Loki tovert zijn witte doek weer tevoorschijn en drukt die tegen zijn neus. De god kan het bloeden ieder moment stoppen, als hij wil. Hij houdt van theater.

‘Tjonge, wat een vijandigheid.’ Op zijn woorden volgt zijn steevaste, sardonische grijns. ‘Misschien heb ik hem wel overgehaald jou te verlaten, gezien wat mijn gedicht vertelt ...’

Mijn klap verrast Loki niet. Dat zie ik aan zijn gezichtsuitdrukking. Die is onverminderd spottend. De kracht waarmee ik hem uitdeelde wel. Mij ook. De god vloog zelfs door onze slaapruiimte!

Zijn humeur lijdt er helaas niet onder. Of gelukkig, realiseer ik mij. Hij heeft immers de beste kaarten.

‘Gunnar zou mij nooit verlaten.’

‘Jouw geloof in die sterveling is bewonderenswaardig.’ De god grinnikt. ‘Ik vraag mij af of dat werkelijk zo is. Mijn testen komen wat dat betreft op precies het juiste moment.’

‘Insinueer je iets?’

‘Ik zou niet durven.’

Ik doe er het zwijgen toe. Ik weet precies wat Loki bedoelt. De combinatie van Gunnars groene ogen en gitzwarte haar doet vrouwen bij bosjes voor hem vallen. Ik heb het voor mijn eigen ogen zien gebeuren.

‘De gelegenheid maakt de dief.’ Hij kan het niet laten om nog een extra opmerking te maken.

Hoezo geen insinuaties? Nogmaals dwing ik mijzelf hem in zijn ogen te kijken. Hem aankijken vraagt zoveel wilskracht dat zijn woorden nauwelijks tot mij doordringen. Hij kan het net zo goed twee keer zeggen en dan nog komt het niet aan. De god drukt plots mijn voet tegen de grond. Mijn ogen sperren open, zo geschokt ben ik. Ik heb nooit door dat ik mijn knie op en neer hip. Wel wanneer. Als ik nerveus ben, en nerveus, ben ik.

‘Ik zal je vertellen wat we gaan doen,’ onderbreekt de god mijn gedachtegang.

Hoezo “we”? denk ik.

‘Ik heb een paar tests voor je, liefje. Elke volgende test is moeilijker dan de vorige.’

‘Je bedoelt?’

‘Jij mag kiezen. Welk soort spel ligt jou het best?’

Ik heb geen idee waar de god heen wil met die vraag. Ik ontspan mijn vingers die het gevest van mijn zwaard nog steeds omklemmen. Duelleren. Liefst met hem. In gedachten zie ik hoe de kling van mijn zwaard in Loki's borst verdwijnt. Goden zijn onsterfelijk, maar ze kunnen sterven. Het moet alleen met geweld. Het is verleidelijk, aangezien strijd mijn tweede natuur is. Hij heeft ongetwijfeld iets anders in gedachten en ik zie hem ertoe in staat een kampioen te kiezen. Zijn zoon Fenrir, bijvoorbeeld. Ik ben geen partij voor dat monster. Dan maar iets anders.

‘Raadsels,’ zeg ik ten slotte.

‘Raadsels?’ vraagt de god verbaasd. ‘Zo je wilt. Dan heb ik een drietal dilemma's voor je klaar staan.’

Verdomme. De god heeft overal op gerekend. Het maakt mij alleen maar meer vastberaden. Ik leg mijn zwaard weg. ‘Vooruit dan maar,’ zeg ik zo timide mogelijk.

‘Waarom zo serieus? Beschouw het als een lolletje. Dat doe ik ten slotte ook.’ De god laat zich achterover vallen op ons matras en legt behaaglijk zijn handen achter zijn hoofd. Hij kijkt mij langs zijn lichaam aan. Het geeft hem zeker tien onderkinnen. Zou hij dat doorhebben? Waarschijnlijk kan het hem niets schelen. Zijn godengedaante is maar een van zijn vele. Hij knikt uitnodigend naar de lege plek naast hem.

‘Waarom kom je niet gezellig naast mij liggen?’ vraagt hij. ‘We kunnen ook op andere wijze over Gunnars vrijlating onderhandelen.’

Gelooft hij werkelijk dat ik mij daartoe zou verlagen? Met zijn valse gedicht in mijn achterhoofd schud ik mijn hoofd. ‘Nee, dank je feestelijk. Wat gebeurt er als ik niet meewerk?’

De god trekt zijn wenkbrouwen op. ‘Laat ik het zo stellen: als Gunnar niet van de dorst omkomt, nekt de honger hem wel. Je zult een tijdje om hem rouwen. Na verloop van tijd vervaagt de herinnering aan hem. Miljoenen andere Gevallen Helden die zijn plaats maar al te graag innemen.’

‘Er is er maar een voor mij.’

‘Dan zou ik maar wat beter mijn best doen, als ik jou was. Goed, vooruit: dilemma nummer een. Je bent een gehoorzame Walkure, toch? Oppergod Odin heeft jou opgedragen Baldrs ziel te redden uit de klauwen van Hel. Terwijl je op weg bent zie je hoe een vloedgolf de stad Birka bedreigt. Je hebt nog net genoeg tijd om de inwoners te waarschuwen, maar dan moet Baldrs ziel voor eeuwig in Hel blijven. Wat is jouw keus?’

Het is een bekend dilemma: kiezen tussen twee goede daden. Niet kiezen is geen optie omdat beide dan gruwelijk eindigen. Wel kiezen is voor de andere desastreus. Zielen redden is wat een Walkure doet, maar ik ben ook een goed wezen.

De god lacht. ‘Ik had van jou niet anders verwacht.’

Maar ik heb nog niets gezegd!

Hij kijkt mij vrolijk aan. 'Niet mijn keus, natuurlijk maar wie ben ik?' De inhoud van de kelk verdwijnt in een keer in zijn keelgat. 'Dilemma nummer twee,' kondigt hij aan terwijl hij zijn kelk aanvult.

Hij komt glimlachend overeind. Vervolgens slaat hij zijn arm om mijn schouders. 'Omdat je niet met mij wilt vrijen maken we het dit keer wat persoonlijker.'

Hij wacht niet eens op mijn reactie.

'Je mag kiezen: de vingers van jouw linkerhand of het zicht in jouw rechteroog.'

Ik kijk hem verbijsterd aan. 'Wat? Dat is toch geen keuze?'

Ik ben linkshandig. Een zwaardhand zonder vingers is nutteloos. Mijn rechteroog zou mij echter zwaar benadelen in het gevecht. En je kunt je andere hand ook oefenen in zwaardgevecht.

'Wat is jouw keus?'

'Mijn vingers.'

Nu weet ik ook waarom hij naast mij kwam zitten. Hij grijpt mijn linkerarm vlak boven de pols en drukt mijn hand tegen het tafelblad. Een vleeskliever verschijnt als bij toverslag in Loki's hand. Ik knijp mijn ogen dicht. Het snijvlak komt met een luide knal neer op het tafelblad dat onder de kracht van Loki's slag versplintert. Het doet minder pijn dan ik had verwacht. Uiteraard doet het minder pijn dan ik had verwacht. Het is Loki helemaal niet te doen om de pijn van mijn lichaam. Hij wil mij in mijn ziel raken.

‘Goed, je hebt mijn vingers,’ zeg ik, terwijl ik mijn bloedende hand zo kwaad en kwaad als het kan verbind. ‘Kom op met je volgende vervloekte test.’

‘Dilemma nummer drie. Heel simpel: kies tussen jouw goddelijkheid of Gunnar.’

Loki geeft mij een onmogelijke keuze. Mijn goddelijkheid vormt de essentie van mijn wezen. Het is mijn ziel. Gunnar en ik kunnen natuurlijk tot onze dood leven tussen de mensen op de mensenwereld. Maar leven zonder ziel, is toch geen leven? Dit is het zwaarste dilemma. Ik ben goddelijk, maar geen godin. Goden zitten anders in elkaar dan ik. Goden kiezen altijd voor hun goddelijkheid. Hun onsterfelijkheid maakt hen, ondanks hun doodsverlangen, banger voor de dood dan stervelingen. Mijn hele bestaan is gewijd aan de dood. Uiteindelijk is de keuze eenvoudiger dan ik had verwacht.

‘Gunnar.’

De god valt zowat achterover van verbazing. ‘Wat? Jij bent bereid jouw ziel op te geven voor een ... Een ... sterveling?’

Ik knik, emotioneel murw geslagen. ‘Het kan niet, maar ik moet wel.’

Ik begraaf mijn gezicht in mijn handen en laat de tranen komen in de wetenschap dat ik hoe dan ook verlies.

Loki klopt mij vaderlijk op mijn rug. ‘Weet je, je kunt er nog onderuit. Alles wordt ongedaan gemaakt als je met mij de nacht doorbrengt.’

‘Wat?’

‘Slaap met mij en alles is over.’

Terwijl ik mijn vingerloze hand koester, kijk ik hem aan en overweeg zijn aanbod. Alles komt weer goed zolang ik maar met hem slaap? Of ... is dit een vierde dilemma? Hij kondigt er drie aan, maar geeft er vier? Dit is de ultieme test. Hij wilde mijn liefde testen. Hij zei het zelf.

Opeens zie ik een uitweg. Ik besluit hem terug te betalen.

‘Waar wil je het doen?’ vraag ik.

Hij laat zich op het echtelijk bed neerploffen.

‘Wat dacht je van hier?’

Waar anders? Geen grotere vernedering dan iemands vrouw te nemen in haar echtelijk bed. Hij beleeft er stellig sardonisch genoegen aan. Als ik het juist heb laat hij Gunnar toekijken. Dat zou de vernedering compleet maken. Hoe wreder, hoe valser, hoe beter. Gunnar is hier. Ik weet waar hij Gunnar verborgen houdt. Er is eigenlijk maar een plek.

Het kabinet. Je ziet niet waar je met je neus voor staat. Loki is brutaal genoeg om Gunnar in die enorme kast te proppen en er dan vervolgens doodleuk drank uit te pakken.

Voor het eerst sinds mijn ontwaken glimlach ik. Ook ik ken een duistere kant.

‘Kleed je uit.’

Loki reageert verheugd verbaasd. ‘O, je houdt ervan de baas te spelen?’

‘Als het dan toch moet kunnen we het net zo goed leuk maken. Ga op je rug liggen,’ commandeer ik. De god gehoorzaamt zeer bereidwillig. Ik ruk een paar lederen veters van mijn tuniek die over de rugleuning van de stoel tegen de muur hangt. Ik probeer zijn, naar mijn smaak veel te grote, blijk van seksuele opwinding te negeren en posteer mij bovenop. Zonder een woord te zeggen bind ik zijn polsen en vervolgens zijn enkels. Het gaat wat onhandig met die ene hand, maar het lukt. Al die tijd voel ik de ogen van Gunnar in mijn rug prikken die niet beter weet dan dat ik op het punt sta Loki te berijden. Die gedachte is ondraaglijk. Loki drukt zijn bekken omhoog. ‘Kom op, meisje. Laten we gaan spelen.’

Ik weet mijzelf net genoeg te bedwingen om dat geile smoelwerk van hem niet tot pulp te stampen.

Ik moet nog een ding doen. Ik stel mij aan het voeteneind van het bed op en laat mijn tuniek van mijn schouders glijden. Loki’s wenkbrauwen gaan een fractie omhoog en hij likt zijn lippen af. Dan volgt de teleurstelling. Net als alle Vikingvrouwen draag ik een linnen onderhemd onder mijn tuniek.

‘Dat ding ook, Walkure.’

Bij Odin. De god hijgt zelfs.

‘Ik heb een dilemma voor jou, Loki: jij ligt hier naakt in mijn bed. In het kabinet achter mij bevindt zich Gunnar, die jij daar verborgen hebt. Het was jou immers altijd al te doen om mij in bed te krijgen. Ik kan Odin aanroepen. Gebonden Gunnar, mijn vingers.’ Ik gebaar met mijn stomphand naar de tafel. ‘Jij hier op het bed met die roede

van je ... ' Ik grijns. 'Dan wordt het een eeuw alleen eten en drinken, vriend.' Ik heb zelden dat woord zo ongemeend uitgesproken. Ik grijns weer. Nu met zekere valsheid. 'Of je biedt Gunnar en mij jouw verontschuldiging aan. Denk goed na,' besluit ik terwijl ik het kabinet openruk. Gelukkig heeft Loki hem daar inderdaad verborgen. Gelukkig.

Ik ontdoe mijn geliefde van zijn boeien.

'Excuses?' briest Gunnar, zodra ik de knevel verwijder. 'Is dat alles?'

Ik sla mijn armen om hem heen. Ik ken hem te goed.

'Laat mij los,' roept Gunnar. Zijn groene ogen maken hem onweerstaanbaar.

'Ook een keuzemoment, Loki,' grinnik ik. 'Laat ik Gunnar op jou los of niet?'

Loki barst in lachen uit. 'Wam! Sta ik even voor paal.' De woordspeling ontgaat mij niet. Terwijl ik toekijk hoe mijn vingers weer aangroeien, klinkt het ongemeend: 'Het was maar een geintje.'

DE BRANDGANG

IGNACE POLLET

Het zou een nieuwe start worden. Na vele jaren in rumoerige appartementen had Laurens genoeg geld bijeen gespaard om zich definitief te vestigen. Hij kocht een huis van een dame die haar derde jeugd in het zonnige Zuiden wou slijten. Het contact met haar was louter via e-mail verlopen. De prijs die ze vroeg bleef redelijk. Vooral de ligging van de woning charmeerde Laurens. Op de kaart was het gebied als ambachtelijke zone ingekleurd, maar de ambachten waren er al die jaren weggebleven. Zijn huis was het laatste in een straat die daarna onverhard een oud bos inliep. Hier zou hij rustig kunnen werken: vertaalbureau L. Blind – Frans Spaans Italiaans Andere Talen. Het was nooit in iemand opgekomen hem te vragen welke die Andere Talen waren.

‘Proficiat met uw eigendom,’ zei de notaris. De tegenpartij had een volmacht opgestuurd. De notaris las de akte niet voor, maar mompelde iets over ‘vrij,’ ‘onbelast’ en ‘de staat waarin het zich bevindt’. Laurens vond het best. In nog geen half uur was de zaak beklonken. Zo goed en zo kwaad als dat lukte, richtte hij met zijn magere huisraad de kamers in. Het huis bleek tochtig. Het afbladderend behang en de gebarsten vloertegels had hij bij zijn eerste bezoek niet opgemerkt. Water tapte hij aan een schimmelige pomp naast de achterdeur. Door oprukkende brandnetels was die maar moeilijk open te krijgen. Laurens liet het niet aan zijn hart

komen. Op één van de weinige nog bruikbare stopcontacten sloot hij zijn muziekinstallatie aan. Wanneer de zon scheen, schalden Ornette Coleman of de Jazz Messengers door het open raam. Bij somberder weer vulden polyfone klanken de hoge kamers. Op het moment dat Laurens aan het hek een nieuwe brievenbus bevestigde, hield een fietser halt.

‘Het is dan toch verkocht geraakt,’ zei de man, een gezette zestiger met een gele anorak.

‘Stond het al lang te koop?’ vroeg Laurens.

‘Je hebt er toch niet te veel voor betaald? Er is sprake van dat hier een verbindingsweg komt.’

Laurens zei niets. De man had een spottende uitdrukking.

‘En de zoon van Efastus?’ vervolgde hij, ‘waar woont hij nu?’

‘Die ken ik niet,’ antwoordde Laurens, ‘ik ben niet van hier.’

‘Dat dacht ik al,’ zei de man. ‘Efastus was de boswachter. De bossen reikten vroeger tot op de plek waar we nu staan. De brandgang is zijn werk. Als je goed zoekt, vind je daar nog sporen van terug. Dit huis heeft hij gebouwd toen ze hem dwongen met pensioen te gaan.’

Zonder te groeten fietste hij verder. De anorak flapperde in de wind.

Op de gemeente vernam Laurens dat op zijn adres ook een zekere Filemon ingeschreven stond. Hij vond dat geen geruststellende gedachte. De beambte zei dat de woning bij haar weten altijd verhuurd was geweest.

Sommige huurders zijn nu eenmaal niet haastig in het aanpassen van hun officieel adres.

‘Trouwens,’ voegde ze er kribbig aan toe, ‘u bent er ook niks te vroeg mee.’

Zijn vertaalopdrachten kreeg Laurens van een meer gevestigd vertaalbureau dat hem als onderaannemer inschakelde wanneer de deadlines krap werden. Werken deed hij in de regel ‘s nachts. Zijn wekelijkse uitstap eindigde meestal in de stadsbibliotheek, waar hij de tijdschriften las en sociale contacten probeerde aan te knopen. Hij zette zich strategisch in het vizier van lezende jonge vrouwen, ook al schatte hij zijn kansen laag in. Een glimlach, een vriendelijk antwoord, een kort gesprek, dit volstond om weer een tijdje te kunnen dromen. Een enkele keer was de affiniteit zodanig dat Laurens het waagde een meisje bij hem thuis uit te nodigen. Zij zat in de sofa, hij op de stoel. Ze luisterden hoe de wind zich onder de kieren vocht. De limonade die hij had uitgeschonken ging vlot naar binnen. Hij wou bijvullen maar ze hield haar hand boven het glas. Ze moest er alweer vandoor. Het is de aanblik van mijn opgestapelde afwas, dacht Laurens, of de geur van de septische put. Zoiets kan een vrouw niet hebben.

Regelmatig verkende hij de omgeving. Langsheen de bosrand voelde hij zich teruggeworpen in een tijdsval. Hij probeerde het landschap te lezen. Strijklicht scheerde het braakland en uit de diepte van de naaldbossen steeg een geladen stilte op. Geen stilte, een zwijgen, vond Laurens.

Het zwijgen van zij die weten. Hij vond de bijna dichtgegroeide brandgang. Elke keer waagde hij zich verder, tot waar hij dacht dat het uitgekapte paadje ophield. Maar bij zijn volgende poging geraakte hij weer wat dieper in het woud. Bij thuiskomst van een van zijn wandelingen, stond een man hem in zijn opengewaaide voordeur op te wachten. Een grijze Jezuskop.

‘Woon jij hier soms?’

‘Ja,’ zei Laurens, meer verbaasd dan verontwaardigd. Dat komt ervan als ik mijn deur niet op slot doe, was het enige wat in hem opkwam.

‘Dan zijn we met twee. Ik woon hier namelijk ook. Mijn naam is Filemon.’

Ze keken elkaar een ogenblik aan tot Laurens hem uitnodigde te gaan zitten.

Filemon bleek het huis al sinds jaar en dag voor een symbolisch bedrag te huren. De vorige eigenaresse stond bij hem zwaar in het krijt, meer liet hij erover niet los.

‘Als het voor jou goed is, heb ik ook geen bezwaar,’ besloot Filemon. ‘Intussen zoek ik me in alle rust wel eens iets anders.’

Bij het zien van Laurens’ beteuterde blik, gaf hij hem een schouderklopje.

‘Cheer up, old chap, de betonboeren zijn hier vorig jaar nog het zaakje komen opmeten. Op termijn zijn we sowieso de pineut, ik zowel als jij.’

Hij verdween in de keuken, Laurens aan zijn verbijstering overlatend.

Is het weer zover, vroeg Laurens zich af, heb ik mij nog maar eens laten afbluffen? Een normaal mens schakelt nu de politie in, of een advocaat.

In de deuropening verscheen het hoofd van Filemon. 'Wil je roerei of paardenoog?'

Stilaan begon Laurens te wennen aan de aanwezigheid van een huisgenoot. Niet alleen in de keuken maar ook in de tuin wist de grijze hippie van wanten. Filemon verstond de kunst zich als een onzichtbare butler te gedragen: immer wellevend, nooit opdringerig. Over zichzelf liet Filemon weinig los, terwijl Laurens hem bij hun eerste gezamenlijke glas wijn in vertrouwen nam. Zijn deadlines, zijn slordigheid, zijn onhandigheid bij de vrouwen ...

Filemon knikte.

'Je staat te mager,' zei hij alleen. 'Ik ken iemand die goed kan koken.'

Hij flapt er maar wat uit, dacht Laurens, hij vindt mij een miezerig geval. Al meteen had hij spijt van zijn toenaderingspoging.

Op een avond trof Laurens Filemon in vrouwelijk gezelschap aan. Een langharige aardse vrouw die aan kruiden en tarotkaarten deed denken.

'Dit is Bauke,' zei Filemon zonder verdere uitleg. Hij verdween met haar naar zijn kamer.

Laurens besepte dat hij nu in de minderheid was. Het recht op bezoek kon hij Filemon moeilijk ontnemen, dat besepte hij ook wel. Hij hoorde hen praten en lachen. De

houten muren en vloeren waren niet op privacy berekend. Tijdens de kleine uurtjes onder de bureaulamp kropen de geluiden van hun liefdesspel op hem toe. Het drong binnen door het sleutelgat, langs de dakgoot, of van onder de deur. Hij ploegde verder op de toelichting bij een voorontwerp van een Europese Richtlijn over de melkveebedrijven: woord voor woord naar de taal van Cervantes. De taal van Cervantes, van Molière, van Dante. Hoe zou de term melkveebedrijf klinken in de taal van de liefde?

De volgende dag vond hij zijn kleren gewassen en de keuken geboend.

Een patroon begon zich af te tekenen. Met zijn bescheiden honoraria nam Laurens de kosten voor elektriciteit en verwarming op zich. Bauke en Filemon zorgden voor de proviand. God mocht weten waar ze het vandaan haalden. Laurens at nooit met hen samen. Zijn leefruimte beperkte zich nu tot zijn slaapkamer, de enige plaats waar hij voluit durfde te ademen. Pendelend tussen zijn computer en het eeuwig onopgemaakte bed. Na de keuken en de tuin hadden Filemon en Bauke ook de woonkamer ingepalmd.

De dagen werden korter. Op een avond belde een jonge vrouw aan. Ze was van een koeriersdienst en vroeg hem voor ontvangst te tekenen.

‘Hoezo ontvangst?’ vroeg Laurens.

‘Deze brief,’ zei ze met een allerliefste glimlach. Hij tekende af en het meisje verdween.

Laurens las de brief twee keer.

... Bij het verlijden van Notariële Acte XLII en na het opmaken van het kadastraal verslag van Landmeterbureau Semmens is gebleken dat uw woning zich integraal in het geplande tracé bevindt. Daarom zal u door de Ontwikkelingsmaatschappij eerstdaags een passende tegemoetkoming worden voorgesteld waartegen u ten ene male beroep kunt aantekenen mits het dragen van de kosten die met de daaruit voortvloeiende procedure en gebeurlijke vertraging van de voorbereidende werkzaamheden gepaard zouden gaan ...

‘Niet op reageren,’ zei Filemon, ‘dit telt voor niks. Gewoon die aannemer die ons wil testen. Hij heeft zich niet eens de moeite genomen een aangetekende brief te versturen.’

Laurens durfde niet te zeggen dat hij voor ontvangst getekend had.

Hij ging slapen, stond op, ging opnieuw slapen, stond weer op. Zijn thermos liet hij in de keuken staan. Het gaf hem het excuus in alle vroegte koffie te halen. Halfweg de trap meende hij soms krakende geluiden op te vangen, gehijg, gegiechel. Wanneer hij stilstond hoorde hij alleen de wind.

De toelichting bij het voorontwerp inzake melkveebedrijven slabakte. Zijn computer sputterde. Urenlang tuurde hij door het raam. Hij verwachtte ieder moment de eerste bulldozers te zien opdoemen in de mist.

Soms voelde hij de blikken van Filemon en Bauke in zijn rug branden. Toch kreeg hij hen zelden te zien.

‘Je bent eenzaam,’ zei Bauke hem eens. ‘De eenzaamste mens die ik ooit heb ontmoet.’

Laurens knikte.

‘Wees gerust,’ ging ze verder, ‘je hebt ons geholpen. Wij helpen je ook wel wanneer het erop aankomt.’

Wanneer het erop aankomt! Nu begon hij zich pas echt zorgen te maken.

Wie was tegen hem? Wie kon hij vertrouwen? De enige die al eens tot hier fietste was de postbode, maar hem kreeg Laurens niet aan de praat.

Op een maanloze nacht nam hij zijn slaappillen in, ging wandelen en vond zelfs in het donker de brandgang. Tegen een boomstronk viel hij in slaap. Hij schrok op toen iemand met een twijg tegen zijn kin zwiepte. Hij herkende de man met de gele regenmantel.

‘Wij rekenen op jou,’ zei hij.

‘Wie is ‘wij’? Wie ben jij?’ bracht Laurens uit.

‘Wij komen uit het bos. Wij zijn de laatste verdedigingslijn,’ luidde het antwoord.

‘Verdediging tegen wat?’

‘Dat verneem je te zijner tijd. Draag jij zorg voor Efastus’ huis.’

‘Die zoon van Efastus, heet die Filemon?’

‘Dat je daar al achter gekomen bent,’ zei de man.

Hij maakte aanstalten verder te gaan, maar draaide zich nog een keer om.